

POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (druga izba)
z dnia 28 listopada 2005 r. *

W sprawach połączonych T-236/04 i T-241/04

European Environmental Bureau (EEB), z siedzibą w Brukseli (Belgia),

Stichting Natuur en Milieu, z siedzibą w Utrechcie (Niderlandy),

reprezentowane przez adwokatów P. van den Biesena oraz B. Arentza

strony skarżące,

popierani przez

Republikę Francuską, reprezentowaną przez J.L. Florenta oraz G. de Bergues'a, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez B. Doherty'ego, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

popieranej przez

Syngenta Crop Protection AG, z siedzibą w Bâle (Szwajcaria), reprezentowaną przez D. Abrahamsa, barrister; i C. Simpsona, solicitor,

interwenient,

mających za przedmiot, w sprawie T-236/04, wniosek o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji 2004/248/WE z dnia 10 marca 2004 r. dotyczącej niewłączenia atrazyny do załącznika I do dyrektywy Rady 91/414/EWG oraz cofnięcia zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające tę substancję czynną (Dz.U. L 78, str. 53) oraz, w sprawie T-241/04, wniosek o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji 2004/247/WE z dnia 10 marca 2004 r. dotyczącej niewłączenia symazyny do załącznika I do dyrektywy Rady 91/414/EWG oraz cofnięcia zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające tę substancję czynną (Dz.U. L 78, str. 50),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (druga izba),

w składzie: J. Pirrung, prezes, A.W.H. Meij i I. Pelikánová, sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

Postanowienie

Ramy prawne

Dyrektywa 91/414/EWG

- 1 Artykuł 4 dyrektywy Rady 91/414/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz.U. L 230 str. 1) określa przesłanki i procedurę prawa powszechnego mające zastosowanie przy udzielaniu, przeglądzie i cofaniu zezwoleń na dopuszczenie do obrotu przez państwa członkowskie środków ochrony roślin. W tym względzie art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 91/414 przewiduje, że dopuszczone do obrotu mogą być jedynie środki ochrony roślin, których substancje czynne są wymienione w załączniku I do dyrektywy 91/414.

- 2 Przesłanki wymagane dla włączenia substancji czynnych do załącznika I dyrektywy 91/414 zostały określone w art. 5 dyrektywy 91/414. Umieszczenie w załączniku jest możliwe jedynie wówczas, gdy w świetle obecnego stanu wiedzy naukowej i technicznej można się spodziewać, że środki ochrony roślin zawierające daną substancję czynną spełniają określone kryteria związane z brakiem szkodliwych skutków dla zdrowia ludzi i zwierząt bądź też brakiem szkodliwego wpływu na środowisko.

- 3 Artykuł 8 ust. 2 dyrektywy 91/414 stanowi, że w drodze odstępstwa od przepisów art. 4 dyrektywy 91/414 państwa członkowskie mogą, w okresie przejściowym, zezwolić na dopuszczenie do obrotu na swoim terytorium środków ochrony roślin zawierających substancje czynne niewymienione w załączniku I, a znajdujące się w obrocie dwa lat po notyfikacji dyrektywy, tj. od dnia 26 lipca 1993 r.

- 4 Substancje czynne zawarte w produktach objętych odstępstwem przewidzianym w art. 8 ust. 2 dyrektywy 91/414 są przedmiotem stopniowych badań w ramach programu prac Komisji.

Rozporządzenie nr 3600/92/EWG

- 5 Artykuł 5 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 3600/92 z dnia 11 grudnia 1992 r. ustanawiającego szczegółowe zasady realizacji pierwszego etapu programu prac określonego w art. 8 ust. 2 dyrektywy Rady 91/414 (Dz.U. L 366, str. 10) stanowi, że Komisja ustanawia wykaz substancji czynnych, jakie mają podlegać badaniu, i wyznacza państwo członkowskie sprawozdawcę dla dokonania oceny każdej substancji czynnej.

- 6 Z art. 6 i 7 rozporządzenia nr 3600/92 wynika, że państwo członkowskie sprawozdawca dokonuje oceny danej substancji czynnej i przesyła Komisji sprawozdanie z oceny przedłożonej dokumentacji, zawierające zalecenia włączenia danej substancji czynnej do załącznika I do dyrektywy 91/414 lub podjęcia innych środków, takich jak wycofanie jej z obrotu.

- 7 Komisja powierza następnie zbadanie dokumentacji i sprawozdania Stałemu Komitetowi ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt ustanowionemu w art. 58 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31, str. 1).
- 8 Artykuł 7 ust. 3a rozporządzenia nr 3600/92, dodany rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1199/97 z dnia 27 czerwca 1997 r. zmieniającym rozporządzenie nr 3600/92 (Dz.U. L 170, str. 19), stanowi, że Komisja przedstawia Stałemu Komitetowi ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt projekt aktu prawnego, który może przyjąć różne formy. Jeśli proponowane jest włączenie substancji czynnej do załącznika I do dyrektywy 91/414, ma to być projekt dyrektywy. Jeśli propozycja zmierza do przyjęcia środków wyrażających dezaprobatę w stosunku do substancji czynnej, łącznie z wycofaniem zezwolenia na stosowanie środków ochrony roślin zawierających tę substancję, Komisja może przedstawić projekt decyzji skierowanej do państw członkowskich.

Dyrektywa 2004/35/WE

- 9 W rozumieniu motywu 25 dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 str. 56):

„Osoby, na które szkody wyrządzone środowisku naturalnemu miały lub mogły mieć niekorzystny wpływ, powinny być uprawnione do żądania od właściwych władz podjęcia działań. Ochrona środowiska naturalnego ma charakter rozproszony i poszczególne osoby nie zawsze działają lub nie [zawsze] mają możliwość działania

w jej interesie. Organizacje pozarządowe wspierające ochronę środowiska naturalnego powinny zatem również mieć możliwość uczestnictwa we właściwy sposób w skutecznym wykonaniu niniejszej dyrektywy”.

10 Zgodnie z motywem 26 dyrektywy 2004/35 „odpowiednie zainteresowane osoby fizyczne lub prawne powinny mieć dostęp do procedur przeglądu decyzji, działań podejmowanych przez właściwe władze lub przypadków zaniechania działań”.

11 Artykuł 11 ust. 1 dyrektywy 2004/35 stwierdza, że „państwa członkowskie wyznaczają właściwe władze odpowiedzialne za wypełnianie obowiązków przewidzianych w niniejszej dyrektywie”.

12 Artykuł 12 ust. 1 dyrektywy stanowi, że:

„1. Osoby fizyczne lub prawne, które:

a) zostały dotknięte szkodami wyrządzonymi środowisku naturalnemu lub było to prawdopodobne; lub

b) są dostatecznie zainteresowane podejmowaniem decyzji odnoszących się do szkód wyrządzanych środowisku naturalnemu; lub, zamiennie,

c) stwierdzają naruszenie prawa, w przypadku gdy administracyjne prawo procesowe państwa członkowskiego wymaga tego jako warunek wstępny,

są uprawnione do przedkładania właściwym władzom wszelkich uwag związanych z przypadkami szkód wyrządzanych środowisku naturalnemu lub bezpośredniego zagrożenia wystąpieniem takich szkód, które są im znane, a także do żądania podjęcia działań przez właściwe władze na mocy niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie określają, co oznacza »dostatecznie zainteresowane« i »naruszenie prawa«.

W tym celu uznaje się, że do celów przepisu lit. b) wszelkie pozarządowe organizacje wspierające ochronę środowiska są dostatecznie zainteresowane i spełniają wymagania na mocy prawa krajowego. Uznaje się, że do celów przepisu lit. c) prawa takich organizacji mogą być naruszone”.

Okoliczności powstania sporu

- 13 W każdej z niniejszych spraw występuje dwóch skarżących. Pierwszym z nich jest European Environmental Bureau (EEB), stowarzyszenie prawa belgijskiego, którego statutowym celem jest w szczególności promowanie ochrony i zachowania zasobów środowiska naturalnego w państwach Unii Europejskiej. EEB uczestniczy w różnych organach konsultacyjnych Komisji, zwłaszcza w stałej grupie ds. „Ochrony roślin” oraz Komitecie konsultacyjnym „Rolnictwo i środowisko naturalne”. Było ono również członkiem European Habitats Forum i z tego tytułu posiadało status uczestnika i obserwatora w zakresie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206, str. 7).

- 14 Drugim skarżącym jest Stichting Natuur en Milieu (zwana dalej „Natuur en Milieu”), fundacja prawa niderlandzkiego, która zgodnie ze statutem, ma w szczególności na celu „umożliwienie zabrania głosu tym, którzy są go pozbawieni” oraz zapewnienie obecnym i przyszłym pokoleniom dostępu do żywej przyrody i zdrowego środowiska naturalnego. Fundacja ta jest członkiem EEB.
- 15 W 1996 r. kilka przedsiębiorstw zgłosiło Komisji postulat włączenia atrazyny i symazyny do załącznika I do dyrektywy 91/414.
- 16 Atrazyna i symazyna są wymienione odpowiednio w pkt 61 i 62 załącznika I do rozporządzenia nr 3600/92, który zawiera wykaz substancji objętych pierwszym etapem programu prac Komisji, przewidzianym w art. 8 ust. 2 dyrektywy 91/414.
- 17 Rozporządzenie Komisji (WE) nr 933/94 z dnia 27 kwietnia 1994 r. określające substancje czynne wchodzące w skład środków ochrony roślin i wyznaczające państwa członkowskie pełniące rolę sprawozdawców przy wykonywaniu rozporządzenia nr 3600/92 (Dz.U. L 107, str. 8), wskazało Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej jako państwo członkowskie będące sprawozdawcą dla atrazyny i symazyny.
- 18 Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 3600/92, przekazało Komisji sprawozdania z oceny. Sprawozdania te, przedstawione w dniu 11 listopada 1996 r., jeśli chodzi o atrazynę, oraz w dniu 20 grudnia 1996 r., jeśli chodzi o symazynę, zostały zbadane przez państwa członkowskie i Komisję w ramach Stałego Komitetu ds. Łańcucha Pokarmowego i Zdrowia Zwierząt.

Zaskarżone decyzje

- 19 W dniu 10 marca 2004 r. Komisja przyjęła decyzję 2004/248/WE dotyczącą niewłączenia atrazyny do załącznika I do dyrektywy Rady 91/414/EWG oraz cofnięcia zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające tę substancję czynną (Dz.U. L 78, str. 53, zwaną dalej „decyzją w sprawie atrazyny”).
- 20 W tym samym dniu Komisja przyjęła również decyzję 2004/247/WE dotyczącą niewłączenia symazyny do załącznika I do dyrektywy Rady 91/414/EWG oraz cofnięcia zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające tę substancję czynną (Dz.U. L 78, str. 50, zwaną dalej „decyzją w sprawie symazyny”).
- 21 Z art. 1 decyzji w sprawie atrazyny i symazyny wynika, że żadna z tych dwóch substancji czynnych nie została włączona do załącznika I do dyrektywy 91/414.
- 22 Artykuł 2 ust. 1 i 2 decyzji w sprawie atrazyny i symazyny stanowi, że państwa członkowskie zapewniają, że zezwolenia na środki ochrony roślin zawierające atrazynę lub symazynę zostaną cofnięte w terminie do dnia 10 września 2004 r. i że od dnia 16 marca 2004 r. żadne zezwolenia na środki ochrony roślin zawierające atrazynę lub symazynę nie zostaną udzielone lub odnowione na mocy odstępstwa przewidzianego w art. 8 ust. 2 dyrektywy 91/414.
- 23 Zgodnie z art. 2 ust. 3 decyzji w sprawie atrazyny i symazyny państwa członkowskie zapewniają, że w odniesieniu do zastosowań wymienionych w kolumnie B załącznika

do tych decyzji państwo członkowskie określone w kolumnie A tego załącznika może utrzymać w mocy zezwolenia na środki ochrony roślin zawierające atrazynę lub symazynę do dnia 30 czerwca 2007 r. pod warunkiem, że:

- a) zapewni, że takie środki ochrony roślin pozostające w obrocie są ponownie oznaczone etykietą w celu zgodności z warunkami ograniczonego zastosowania;
- b) w celu zapewnienia ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochrony środowiska wprowadzi wszelkie właściwe środki ograniczające zagrożenie, obniżające możliwości wystąpienia jakiegokolwiek ewentualnego zagrożenia; oraz
- c) zapewni, że trwają poszukiwania alternatywnych środków lub metod dla takich zastosowań, w szczególności za pomocą planów działania.

24 Zainteresowane państwo członkowskie, zgodnie z tym przepisem, powiadamia Komisję najpóźniej do dnia 31 grudnia 2004 r. o stosowaniu wskazanego ustępu, w szczególności o działaniach podjętych na podstawie lit. a)–c), oraz przedstawia w trybie rocznym oszacowane ilości atrazyny lub symazyny, jakie użyte zostały do istotnych celów na podstawie tego artykułu.

25 Załącznik do decyzji w sprawie atrazyny, jak i załącznik do decyzji w sprawie symazyny wymieniają państwa członkowskie i zastosowania przewidziane w art. 2 ust. 3 każdej z tych decyzji.

- 26 Artykuł 3 lit. b) decyzji w sprawie atrazyny i symazyny stanowi, że termin przyznany przez państwa członkowskie zgodnie z przepisami art. 4 ust. 6 dyrektywy 91/414/EWG musi być możliwie najkrótszy oraz że w odniesieniu do zastosowań, w stosunku do których zezwolenia cofa się do dnia 30 czerwca 2007 r., termin ten wygasa najpóźniej w dniu 31 grudnia 2007 r.
- 27 Z art. 4 decyzji w sprawie atrazyny i symazyny wynika, że decyzje te skierowane są do państw członkowskich.

Przebieg postępowania

- 28 W pismach, które wpłynęły do sekretariatu Sądu w dniu 9 czerwca 2004 r., skarżące wniosły niniejsze skargi.
- 29 W odrębnym piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 1 października 2004 r. pozwana podniosła w każdej z dwóch spraw zarzut niedopuszczalności na podstawie art. 114 regulaminu Sądu. Skarżący przedstawili uwagi odnośnie do tych zarzutów w dniu 24 grudnia 2004 r.
- 30 W pismach złożonych w sekretariacie Sądu w dniu 7 października 2004 r. Syngenta Crop Protection AG (zwana dalej „Syngenta”) wniosła o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta po stronie Komisji. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2004 r. prezes drugiej izby Sądu dopuścił Syngentę do udziału w sprawie w charakterze interwenienta. W pismach z dnia 7 stycznia 2005 r. Syngenta wskazała, że w żadnej z dwóch spraw nie przedstawi uwag popierających żądania Komisji, w przypadku gdyby w sprawach tych miało dojść do odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej, ale że zastrzega sobie prawo do złożenia uwag w przypadku rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

- 31 W pismach złożonych w sekretariacie Sądu w dniu 11 października 2004 r. Republika Francuska wniosła o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta po stronie skarżących. Postanowieniem z dnia 13 grudnia 2004 r. Prezes drugiej izby Sądu dopuścił Republikę Francuską do udziału w sprawie w charakterze interwenienta. W piśmie z dnia 25 stycznia 2005 r. Republika Francuska wskazała, że w następstwie podniesionych przez Komisję zarzutów niedopuszczalności nie przedstawi uwag w odniesieniu do kwestii niedopuszczalności obydwu skarg, ale że zastrzega sobie prawo do złożenia uwag, jeśli Sąd zdecyduje rozpoznać zarzuty niedopuszczalności w wyroku orzekającym co do istoty spraw.

Żądania stron

W sprawie T-236/04

- 32 Skarżący wnoszą do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności art. 2 ust. 3 i art. 3 lit. b) decyzji w sprawie atrazyny;
  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 33 Komisja wnosi do Sądu o:
- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;
  - obciążenie skarżących kosztami postępowania.

W sprawie T-241/04

34 Skarżący wnoszą do Sądu o:

- stwierdzenie nieważności art. 2 ust. 3 i art. 3 lit. b) decyzji w sprawie symazyny;
- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

35 Komisja wnosi do Sądu o:

- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;
- obciążenie skarżących kosztami postępowania.

Co do prawa

36 Na podstawie art. 50 regulaminu Sąd, mając na uwadze istniejące pomiędzy niniejszymi sprawami powiązanie i po wysłuchaniu stron, uznaje za pożądane połączenie spraw do łącznego rozpoznania.

37 Zgodnie z art. 114 § 1 regulaminu, na wniosek jednej ze stron, Sąd może orzec w przedmiocie niedopuszczalności bez rozpatrywania istoty sprawy. Artykuł 114 § 3 stanowi, że jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej, pozostała część postępowania odbywa się ustnie. Sąd ocenia, że zarówno sprawa T-236/04, jak i sprawa T-241/04 zostały wystarczająco naświetlone na podstawie akt i decyduje, że nie jest konieczne przeprowadzanie procedury ustnej.

Argumenty stron

38 Komisja utrzymuje, że ani decyzja w sprawie atrazyny, ani decyzja w sprawie symazyny — których skarżący nie są adresatami — nie dotyczą ich bezpośrednio i indywidualnie.

39 W odniesieniu do kwestii, czy decyzje dotyczą skarżących indywidualnie, Komisja zauważa, że zgodnie z orzecznictwem akt prawodawczy, którego osoba fizyczna lub prawna nie jest adresatem, dotyczy jej indywidualnie wyłącznie wtedy, gdy akt ten dotyczy tej osoby z uwagi na pewne właściwe jej cechy lub szczególne okoliczności odróżniające ją od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje ją w podobny sposób jak adresata aktu (zob. wyrok Trybunału z dnia 1 kwietnia 2004 r. w sprawie C-263/02 P Komisja przeciwko Jégo-Quéré, Rec. str. I-3425, pkt 45 i przywołane tam orzecznictwo). Tymczasem w niniejszej sprawie nie ma to miejsca, ponieważ decyzje w sprawie atrazyny i symazyny nie mają żadnego szczególnego wpływu na skarżących.

40 Skarżący utrzymują, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą ich bezpośrednio i indywidualnie.

- 41 W odniesieniu do przesłanki indywidualnego oddziaływania skarżący twierdzą, po pierwsze, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny wpływają na nich w szczególności w sposób. Decyzje te są decyzjami w rozumieniu art. 249 WE i prowadzą one, z naruszeniem prawa wspólnotowego, do obniżenia poziomu ochrony, jeśli chodzi o interesy popierane przez skarżących.
- 42 Po drugie, skarżący twierdzą, że z motywów 25 i 26, jak również z art. 12 ust. 1 dyrektywy 2004/35 wynika, że spełniają oni przesłanki określone w art. 230 akapit czwarty WE. W tym względzie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 2004/35 wynika ich zdaniem, że każda pozarządowa organizacja wspierająca ochronę środowiska naturalnego i spełniająca ewentualne wymagania ustanowione w prawie krajowym jest uprawniona, z jednej strony, do przedkładania właściwym władzom wszelkich uwag związanych z przypadkami szkód wyrządzanych środowisku naturalnemu lub bezpośredniego zagrożenia wystąpieniem takich szkód i, z drugiej strony, do żądania podjęcia działań przez właściwe władze na podstawie rzeczony dyrektywy.
- 43 Ponadto Komisja przyznała, że atrazyna i symazyna mogą powodować szkody w środowisku naturalnym, co było powodem, dla którego instytucja ta zdecydowała się na niewłączenie tych substancji do załącznika I do dyrektywy 91/414. W tych warunkach art. 12 dyrektywy 2004/35, którego zakres zastosowania nie jest ograniczony do sytuacji omówionych we wspomnianej dyrektywie, obejmuje działania podjęte przez skarżących w niniejszych sprawach. Należałoby zatem uznać, że skarżący spełniają przesłanki określone w art. 230 akapit czwarty WE.
- 44 Po trzecie, skarżący twierdzą, że podejście wyrażone w dyrektywie 2004/35 jest zgodne z praktyką prawną obowiązującą w wielu państwach członkowskich, w tym także w Niderlandach, wedle której stowarzyszenia mają prawo do wszczynania sporów cywilnych przed sądami krajowymi na podstawie tego, że w świetle statutu,

konkretnej sytuacji i rzeczywistej działalności, obejmującej skuteczną ochronę danych interesów, spory te dotyczą ich bezpośrednio i indywidualnie. W szczególności w niderlandzkim porządku prawnym zostałyby uznane, że naruszenia przepisów prawnych chroniących interesy środowiska naturalnego i dzikich zwierząt dotyczą bezpośrednio i indywidualnie Natuur en Milieu.

45 Po czwarte, jak zauważają skarżący, akt dotyczy ich indywidualnie, gdyż swoją działalność prowadzą oni w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego i zachowania zasobów przyrody, w tym także ochrony dzikich zwierząt w kontekście dyrektywy 92/43. Z tego tytułu EEB przysługuje specjalny status konsultanta przy Komisji i innych instytucjach europejskich. Natuur en Milieu ma zresztą podobny status w stosunku do władz niderlandzkich.

46 Po piąte, skarżący utrzymują, że dopuszczalność ich skarg jest podyktowana koniecznością zapewnienia im skutecznej ochrony sądowej. Jak zauważają oni w tym względzie, stwierdzenie nieważności decyzji w sprawie atrazyny i symazyny zapobiegłoby uruchomieniu wielu skomplikowanych, długotrwałych i kosztownych procedur wydawania zezwoleń w różnych państwach członkowskich. Ich zdaniem, jeśli mieliby oni wnieść sprawę do sądów krajowych, oznaczałoby to dla nich konieczność zidentyfikowania zezwoleń odnoszących się do atrazyny i symazyny we wszystkich państwach członkowskich, zapoznania się z systemem prawnym państwa, w którym złożono wnioski o zezwolenie na dopuszczenie do obrotu, oraz wszczęcia postępowania przed właściwymi sądami krajowymi. Ponadto skarżący twierdzą, że nie chodzi o zwykłe ułatwienie, gdyż jest praktycznie niemożliwe, aby sądy krajowe orzekły w sprawie ważności decyzji w sprawie atrazyny i symazyny. Wynikałoby z tego, że z punktu widzenia skuteczności przysługujących skarżącym środków prawnych, zgodnie z art. 6 i 13 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zwanej dalej „EKPCz”), które znajdują zastosowanie do Sądu na podstawie art. 6 ust. 2 UE, skarżący są upoważnieni do wniesienia do Sądu niniejszej skargi.

- 47 Po szóste, skarżący wskazują, że zasada równości broni musi prowadzić do uznania dopuszczalności ich skarg. W tym względzie twierdzą oni przede wszystkim, że zasada równości broni, ustanowiona w art. 6, 13 i 14 EKPCz, wymaga, aby strony, dla których akt przyjęty przez Komisję ma odmienne skutki, dysponowały tymi samymi możliwościami w zakresie środków prawnych. Następnie podkreślają oni, że skarga na decyzje w sprawie atrazyny i symazyny, wniesiona przez producenta tych substancji czynnych, jakim jest Syngenta, zostałaby uznana za dopuszczalną na podstawie art. 230 akapit czwarty WE. Wynika to z postanowienia Sądu z dnia 24 stycznia 2001 r. w sprawach połączonych T-112/00 i T-122/00 Iberotam i in. przeciwko Komisji (Rec. str. II-97, pkt 79), w którym Sąd orzekł, że nie jest wykluczone, aby producenci substancji czynnej, na podstawie art. 230 akapit czwarty WE, mogli wnieść skargę do Sądu na decyzję Komisji odrzucającą wnioski o włączenie substancji czynnej do załącznika I do dyrektywy 91/414.
- 48 Skarżący dodają, że wyrok Trybunału z dnia 10 grudnia 1969 r. w sprawach połączonych 10/68 i 18/68 Eridania i in. przeciwko Komisji (Rec. str. 459), zgodnie z którym legitymacja czynna jednostek nie może wynikać jedynie z faktu, że pozostają one w konkurencji z adresatami zaskarżonego aktu, jest pozbawiony w niniejszej sprawie znaczenia, ponieważ wyrok ten dotyczył stosunków konkurencji, które w ogóle nie występują w tym przypadku.
- 49 Skarżący utrzymują w końcu, że ich skargi są dopuszczalne w świetle uzasadnienia projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zastosowania do instytucji i organów Wspólnoty Europejskiej przepisów Konwencji z Århus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do [wymiaru] sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (COM/2003/0622 wersja ostateczna, zwanego dalej „projektem rozporządzenia Århus”). W uzasadnieniu tym Komisja stwierdziła, że nie ma konieczności zmiany art. 230 WE dla uznania legitymacji czynnej europejskich organizacji obrony środowiska naturalnego, spełniających niektóre obiektywne kryteria ustanowione w tym projekcie. Skarżący spełniają rzeczne kryteria, co zgodnie z tezą Komisji wystarczy do uznania ich legitymacji czynnej w sprawie stwierdzenia nieważności zaskarżonych decyzji.

Ocena Sądu

- 50 Na mocy art. 230 akapit czwarty WE „[k]ażda osoba fizyczna lub prawna może wnieść [...] skargę na decyzje, których jest adresatem, oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie”.
- 51 W niniejszym przypadku z art. 4 decyzji w sprawie atrazyny i decyzji w sprawie symazyny wynika, że adresatami tych decyzji są wyłącznie państwa członkowskie. Do skarżących należy więc wykazanie, że decyzje te dotyczą ich indywidualnie.
- 52 W tym względzie, jak wynika z orzecznictwa, skarżący, którzy tak jak w niniejszym przypadku nie są adresatami aktu, mogą powołać się na okoliczność, że akt dotyczy ich indywidualnie, wyłącznie wtedy, gdy akt ten dotyczy ich z uwagi na pewne właściwe im cechy lub szczególne okoliczności odróżniające ich od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizujące ich w podobny sposób jak adresata aktu (zob. wyrok z dnia 25 lipca 2002 r. w sprawie C-50/00 P Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, Rec. str. I-6677, pkt 36 oraz przywołane tam orzecznictwo).
- 53 Należy zatem zbadać, czy w danym przypadku decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą skarżących z uwagi na pewne właściwe im cechy lub szczególne okoliczności odróżniające ich, w świetle tych decyzji, od wszelkich innych osób.
- 54 Dla wykazania, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą ich indywidualnie, skarżący wskazują, po pierwsze, że decyzje te mają na nich szczególny wpływ z uwagi na obniżenie poziomu ochrony środowiska naturalnego.

- 55 W tym względzie należy przede wszystkim zauważyć, że skarżący nie przedstawili żadnego szczegółowego dowodu pozwalającego zrozumieć, w jaki sposób decyzje w sprawie atrazyny i symazyny powodują obniżenie poziomu ochrony środowiska naturalnego. W rezultacie ograniczają się oni do wskazania, że przyjęcie decyzji w sprawie atrazyny i symazyny, z naruszeniem prawa wspólnotowego, miało wyraźnie negatywne skutki w tym zakresie.
- 56 Przyjmując nawet, że skarżący twierdzą, przynajmniej domyślnie, że zarzucane obniżenie poziomu ochrony wypływa z faktu, że zaskarżone przepisy decyzji w sprawie atrazyny i symazyny mają umożliwić niektórym państwom członkowskim tymczasowe utrzymanie w mocy, dla niektórych zastosowań, zezwoleń na środki ochrony roślin zawierające atrazynę i symazynę — substancje czynne, które według skarżących mają szkodliwy wpływ na środowisko naturalne — należy zauważyć, że przepisy te oddziałują na skarżących z uwagi na ich obiektywną cechę bycia podmiotem, którego powołaniem jest ochrona środowiska naturalnego, w taki sam sposób jak w przypadku każdej innej osoby znajdującej się w takiej samej sytuacji. Jednakże, jak wynika z orzecznictwa, sama ta cecha nie wystarcza do przyjęcia wniosku, że zaskarżony akt dotyczy skarżących w sposób indywidualny (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-321/95 P Greenpeace i inni przeciwko Komisji, Rec. str. I-1651, pkt 28 oraz postanowienie Sądu z dnia 30 kwietnia 2003 r. w sprawie T-154/02 Villiger Söhne przeciwko Radzie, Rec. str. II-1921, pkt 47 i przywołane tam orzecznictwo).
- 57 Po drugie, skarżący podnoszą, że z art. 12 ust. 1 dyrektywy 2004/35 wynika, iż są oni, jako organizacja pozarządowa, która działa na rzecz ochrony środowiska naturalnego i która spełnia przesłanki ustanowione w prawie krajowym, uprawnieni do przedstawienia swoich uwag właściwym władzom i zwrócenia się do tych władz o podjęcie działań przewidzianych w tej dyrektywie. Wynikałoby z tego, że mają oni legitymację czynną w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie atrazyny i symazyny w rozumieniu art. 230 akapit czwarty WE.
- 58 Należy w tym względzie przypomnieć, że okoliczność, iż dana osoba w taki czy inny sposób uczestniczy w procesie prowadzącym do przyjęcia aktu wspólnotowego, może indywidualizować tę osobę w odniesieniu do rzeczonego aktu tylko wówczas,

gdy obowiązujące uregulowania wspólnotowe określają pewne gwarancje proceduralne wobec tego podmiotu (zob. postanowienie Sądu z dnia 29 kwietnia 2002 r. w sprawie T-339/00 Bactria przeciwko Komisji, Rec. str. II-2287, pkt 51 i przywołane tam orzecznictwo).

- 59 Z art. 11 ust. 1 dyrektywy 2004/35 wynika, że właściwe władze, o których mowa w art. 12 tej dyrektywy, są wyznaczane przez każde państwo członkowskie. W rezultacie, przyznając nawet, że skarżący mogli uznać, że są uprawnieni do przedstawienia uwag i żądania podjęcia działań, jak stanowi art. 12 dyrektywy, należy stwierdzić, że na takie prawa proceduralne można powoływać się jedynie w stosunku do „właściwych władz”, jakimi w rozumieniu art. 11 dyrektywy 2004/35 nie jest instytucja wspólnotowa. Ponadto, w przeciwieństwie do tego, co twierdzą skarżący, ani z tekstu, ani z systematyki tej dyrektywy nie można wywnioskować, że obejmuje ona również niniejsze skargi.
- 60 Wynika z tego, że skarżący nie mogą skutecznie powołać się w stosunku do Komisji na wskazane przez nich prawa proceduralne, w ramach procedury przyjęcia decyzji w sprawie atrazyny i symazyny oraz że prawa te nie są istotne dla ustalenia, czy decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą indywidualnie skarżących.
- 61 Po trzecie, jeśli chodzi o argument, zgodnie z którym prawo niektórych państw członkowskich uznaje, że akty naruszające interesy wspierane przez stowarzyszenia ochrony środowiska naturalnego dotyczą takich stowarzyszeń bezpośrednio i indywidualnie i że ma to miejsce w prawie niderlandzkim w przypadku Natuur en Milieu, należy przypomnieć, że legitymacja czynna przyznana tym skarżącym w porządku prawnym niektórych państw członkowskich jest bez znaczenia dla oceny ich legitymacji czynnej w sprawie stwierdzenia nieważności aktu wspólnotowego zgodnie z art. 230 akapit czwarty WE (zob. podobnie postanowienie Sądu z dnia 9 sierpnia 1995 r. w sprawie T-585/93 Greenpeace i inni przeciwko Komisji, Rec. str. II-2205, pkt 51).

- 62 Po czwarte, jeśli chodzi o szczególny status konsultanta, który między innymi na podstawie dyrektywy 92/43, przysługuje EEB i Natuur en Milieu w stosunku do Komisji i innych instytucji europejskich lub krajowych, należy zaznaczyć, że uregulowania wspólnotowe obowiązujące przy przyjmowaniu decyzji w sprawie atrazyny i symazyny nie ustanawiają żadnej gwarancji proceduralnej na rzecz skarżących ani też nie przewidują jakiegokolwiek uczestnictwa wspólnotowych organów konsultacyjnych ustanowionych w ramach dyrektywy 92/43, organów krajowych czy ponadnarodowych, do których skarżący — jak twierdzą — przynależą. Ponadto, zgodnie z orzecznictwem wskazanym powyżej w pkt 56, domniemany status konsultanta, na który skarżący się powołują, nie pozwala na stwierdzenie, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą ich indywidualnie.
- 63 Z powyższych uwag wynika, że prawo wspólnotowe, na obecnym etapie, nie ustanawia prawa wniesienia do sądu wspólnotowego skargi w wspólnym interesie, jak chcieliby tego w niniejszym przypadku skarżący.
- 64 Po piąte, skarżący utrzymują, że skuteczna ochrona sądowa, ustanowiona w art. 6 i 13 EKPCz, znajdująca zastosowanie w stosunku do instytucji wspólnotowych na podstawie art. 6 ust. 2 UE wymaga, aby stwierdzono dopuszczalność niniejszych skarg z uwagi na to, że z jednej strony postępowania wszczęte przed sądami krajowymi byłyby długie, złożone i kosztowne i z drugiej strony, że sądy te nie mogłyby orzekać w kwestiach podniesionych w ramach niniejszych skarg.
- 65 W tym względzie Trybunał orzekł, że prawo do skutecznej ochrony sądowej stanowi część ogólnych zasad prawa, które wynikają ze tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich, i że prawo to zostało w istocie ustanowione również w art. 6 i 13 EKPCz (ww. w pkt 52 wyrok w sprawie Unión de Pequeños Agricultores przeciwko Radzie, pkt 38 i 39).

- 66 W tym samym wyroku Trybunał stwierdził, że traktat WE, po pierwsze, w art. 230 i 241 oraz, po drugie, w art. 234 ustanowił kompletny system środków prawnych oraz procedur mający na celu zapewnienie kontroli legalności aktów przyjmowanych przez instytucje, powierzając tę kontrolę sądom wspólnotowym. W ramach tego systemu osoby fizyczne lub prawne, które nie mogą — z powodu przesłanek dopuszczalności wskazanych w art. 230 akapit czwarty WE — zaskarżyć bezpośrednio aktów wspólnotowych o charakterze ogólnym, mają w zależności od przypadku możliwość powołania się na nieważność takich aktów — bądź w sposób incydentalny na mocy art. 241 WE przed sądem wspólnotowym, bądź przed sądami krajowymi — doprowadzając do tego, by sądy te, które same nie są właściwe do stwierdzenia nieważności wspomnianych powyżej aktów, zwróciły się w tej kwestii do Trybunału z pytaniem prejudycjalnych (ww. w pkt 52 wyrok w sprawie *Unión de Pequeños Agricultores* przeciwko Radzie, pkt 40).
- 67 W końcu z orzecznictwa Trybunału wynika, że dopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności przed sądem wspólnotowym nie może zależeć od dostępności środka prawnego przed sądem krajowym pozwalającego na zbadanie ważności aktu, wobec którego wnioskuje się o stwierdzenie nieważności (zob. podobnie ww. w pkt 52 wyrok w sprawie *Unión de Pequeños Agricultores* przeciwko Radzie, pkt 46).
- 68 Z powyższych uwag wynika, że w przyjętej przez Trybunał linii orzecznictwa argument oparty na braku skutecznej ochrony sądowej, wysunięty przez skarżących, nie może sam w sobie uzasadnić dopuszczalności skarg wniesionych przez skarżących.
- 69 Po szóste, w odniesieniu do argumentu, zgodnie z którym zasada równości broni nakazuje, aby skargi wniesione przez skarżących zostały uznane za dopuszczalne,

należy przypomnieć, że jak wynika z orzecznictwa, sam fakt, iż akt wywołuje w stosunku do skarżącego skutki przeciwne do skutków, jakie powoduje on względem osób posiadających legitymację czynną w sprawie stwierdzenia nieważności tego aktu, nie wystarcza do przyznania temu skarżącemu legitymacji czynnej (zob. podobnie ww. w pkt 48 wyrok w sprawie Eridania i inni przeciwko Komisji, pkt 7 oraz wyrok Trybunału z dnia 23 maja 2000 r. w sprawie C-106/98 P Comité d'entreprise de la société française de production i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-3659, pkt 41). W tej sytuacji przyznając nawet, jak utrzymują skarżący, że Syngenta posiada legitymację czynną w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie atrazyny i symazyny, sama ta okoliczność nie dowodzi, iż skarżący spełniają wymóg, zgodnie z którym decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą ich indywidualnie, ani też nie zwalnia ich z wykazania, że spełniają oni ten wymóg.

- 70 Po siódme w końcu, skarżący podnoszą, że ich legitymacja czynna w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji w sprawie atrazyny i symazyny wynika z tego, że w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Århus, Komisja wskazała, że europejskie stowarzyszenia ochrony środowiska naturalnego, które spełniają pewne obiektywne kryteria, posiadają legitymację czynną w rozumieniu art. 230 akapit czwarty WE. W niniejszym przypadku skarżący spełniają rzeczony obiektywne kryteria.
- 71 W tym względzie należy przede wszystkim zauważyć, że zasady regulujące hierarchię norm (zob. w szczególności wyrok Trybunału z dnia 27 października 1992 r. w sprawie C-240/90 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. str. I-5383, pkt 42) sprzeciwiają się temu, aby akt prawa wtórnego przyznawał legitymację czynną jednostkom, które nie spełniają wymogów ustanowionych w art. 230 akapit czwarty WE. Zachowuje to ważność a fortiori w odniesieniu do uzasadnienia propozycji aktu prawa wtórnego.
- 72 W rezultacie motywy przedstawione przez skarżących nie zwalniają ich z konieczności wykazania, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą ich

indywidualnie. Ponadto przyznając nawet, że skarżący stanowią uprawnione podmioty w rozumieniu projektu rozporządzenia Århus, należy stwierdzić, że nie przedstawili oni żadnego powodu, dla którego status ten pozwalałaby uznać, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny dotyczą ich indywidualnie.

- 73 W świetle powyższych uwag należy uznać, że decyzje w sprawie atrazyny i symazyny nie dotyczą skarżących indywidualnie. W rezultacie skargę należy uznać za niedopuszczalną, bez potrzeby rozważania, czy zaskarżone decyzje dotyczą skarżących bezpośrednio.

W przedmiocie kosztów

- 74 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrali obie sprawy, zgodnie z żądaniem Komisji, należy obciążyć ich kosztami postępowania.

- 75 Zgodnie z art. 87 § 4 akapit pierwszy regulaminu państwa członkowskie, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. Republika Francuska pokrywa zatem własne koszty. Zgodnie z art. 87 § 4 akapit trzeci regulaminu Sąd może postanowić, że interwenient pokrywa własne koszty. W niniejszej sprawie Syngenta, która wstąpiła do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji, pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (druga izba)

postanawia:

- 1) **Sprawy T-236/04 i T-241/04 zostają połączone.**
- 2) **Skargi w sprawach T-236/04 i T-241/04 zostają odrzucone jako niedopuszczalne.**
- 3) **Skarżący pokrywają, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Komisję w sprawach T-236/04 i T-241/04.**
- 4) **Interwenienci pokrywają własne koszty.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 28 listopada 2005 r.

Sekretarz

Prezes

E. Coulon

J. Pirrung